

איבערזעץ

מבול

מבול

יהודה-לייב טעלער

תרגום: בצלאל דב-שטראוס

הקדמה

נתקלתי בשיר הזה ימים אחרי האסון, היו שקראו לו מבול. בבתי הכנסיות סיימו סבב של קריאה בתורה והתחילו מבראשית, הזמן זחל לאיטו לעבר נח. והלב לא נח. הדרמה שהתחוללה בנפשו של יל טר הפכה לממשית. כל אזכור של בשר גרר עימו תחושה של ניתוק ולא היה זכר למחשבה בהירה. הנסיון לתרגם את הסערה רק הציף עוד ועוד שאלות: האם ישנן מילים שניתן להיאחז בהם? האם יש מקום לשיקולים אסתטיים? האם יש מקום לשירה? ומה בדבר העברית, האם גורלה כגורל היידיש? והנה אחר הפירוק, אחר שיתוק המוחין ועירבול החושים, העברית מתמסרת ומגלה שטלפיו של עוף הים הגם שהינם שורטים בבשר, אוחזים ואינם מרפים, מביאים עימם גם אופק חדש-ישן, ואפשרות של חזרה למקור, למקור השמש.

Ivan Aivazovsky, *The Tempest*, 1899

ליד

דער מוח איז שוין אָפּגעשניטן
פֿון יבשה.
דאָס לייב
פֿלייצט
פֿאַרפֿלייצט
און פענטעט
ווי מיט וואַסערשטריק
די קנעכלען, די קני,
און די דיך
פֿון לעצטן
קלאַרן געדאַנק.
די שטראַמען זאַמלען זיך
און שטייגן
צום מוח:
דאָס לייב
צענעמט אונדז
זיין ביי זיין
און שווענקט אונדז אַרויס
צום ים.
אונדזער פֿאַרשראַקן קול
טוקט זיך
ווי אַ זעגל
צווישן די וואַסערקאַמען.
דער טאַג איז דין ווי גלאַז;
אַ וואַלקן בלוטיקט
אינעם שנאַבל
פֿון דער זון.

עב

המוח כָּבֵד הַפִּלִיג
מִן הַיְבֻשָּׁה.
הַבָּשָׂר
צָף
מְצִיף
וּבְחִבְלֵי־מַיִם
כְּמוֹ אוֹזֵק
אֶת קַרְסְלֵיהָ,
אֶת שׁוֹקֵיהָ וַיִּרְכֶּיהָ
שָׁל מְחַשְׁבָּה בְּהִירָה
שְׂעוּד נוֹתְרָה.
הַזְּרָמִים מְתַלְכָּדִים
עוֹלִים
אֶל הַמוֹחַ.
הַבָּשָׂר
מְפָרֵק אוֹתָנוּ
חוּשׁ אֶחָד חוּשׁ
שׁוֹטֵף אוֹתָנוּ אֶל
הַיָּם.
קוֹלָנוּ הַנְּשָׁבֵר
צוֹלֵל
בְּמַפְרָשׁ
בְּכַבְלֵת־יָם.
הַיּוֹם זָק כְּזַכּוּכִית;
עָנָן מְדַמֵּם
בְּמַקּוֹר
הַשְּׁמַשׁ.

בצלאל דב שטראוס בצלאל דב שטראוס, בוגר המסלול לספרות יידיש באוניברסיטת תל אביב ודוקטורנט במחלקה לספרות ולשפות מודרניות בג'ונס הופקינס. צעדיו הראשונים בתרגום ובמחקר מתמקדים במשוררת ריקודה פוטש ובספרות יידיש ארץ ישראלית.